

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

КОМИТЕТІНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
ОПОВАЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТІ

февраль Жұма

Шығуына 33 жыл
жеке саны 20 тыйын.

Республикамыздың еңбекшілері социалистік жарысты кең өрістетте отырып, Отанымыздың күш-қуатын онан сайын нығайту ісіне өздерінің үлестерін тағы да қосады. Халық шаруашылығының барлық саласының бұрынғыдан да күшті қарқынмен алға басуын қамтамасыз етеді!

Жаңалықтары

ның хабары халық ша-
да күшті қарқынмен
убликамыздың экономи
кіншіліктері орасан
етіп отыр. Бірақ бр-
орындары осы мүмкін-
пайдаланбай келеді.
н кейбір кәсіпорында-
босларды орындамай,
икасының алға дамуы-
бөгет жасап жүр. Өт
керкәсібі, құрылыс ма-
сібі, балық өнеркәсі-
ң кәсіпорындары жос-
орындады.

ім шығару жөніндегі
әне асыра орындай
са маңызды түрлерін
тіленген тапсырманы
і жеке кәсіпорындары
кен жылы жеңіл өнер-
т өнеркәсібі, тамақ
сті өнеркәсіп министр-
ібр өте маңызды түр-
парды орындаған жоқ.
блика еңбекшілерінің
сай, қажетті өнімдер
ете алмады. Халық
ан сайын өркендету
лағындығына қарамас-
кәсіпорындары жұмыс-

1951 жылы Қазақ ССР халықшаруашылық жоспары орындалуының қорытындылары туралы Қазақ ССР Санақ Басқармасының хабары

1951 жылы өнеркәсіптің, ауыл шаруашылығының өркендеуі және товар айналымының өрістетілуі мынадай мәліметтермен сипатталады:

I.

1951 жылы Қазақ ССР жеріндегі өнеркәсіптің жалпы өнімінің көлемі 1950 жылғымен салыстырғанда 113 процент болды.

1951 жылы өнеркәсіпте жалпы өнім шығарудың жылдық жоспары 100,3 процент орындады.

1951 жылы жылдық жоспардан тыс едәуір мөлшерде көмір, мұнай, бензин, болат, болат прокат, хромит және никель рудалары, феррохром, ет, мақорон және кондитер тағамдары, шұжық тағамдары, темекі, сыра, арақ және арақ ішімдіктері, мырышталған ыдыс, мебель, сыртқы және ішкі киімдік трикотаж шығарылды.

Қазақ ССР-інің жеке министрліктері мен ведомстволары 1951 жылы жалпы өнім жөніндегі жылдық жоспарды төмендегідей орындады.

Құрылыс материалдары өнеркәсіп министрлігі	91
Ағаш өнеркәсіп министрлігі	41
Жеңіл өнеркәсіп министрлігі	106
Мақта шаруашылығы министрлігі	102
Балық өнеркәсіп министрлігі	98
Ет және сүт өнеркәсіп министрлігі	106
Тамақ өнеркәсіп министрлігі	104
Жергілікті өнеркәсіп министрлігі	100

жылдық жоспардың орындалу проценти

1950 жылғымен салыстырғанда 1951 жылдық проценти

Жұмсақ былғары товарлары	127	Паширос	111
Былғары аяқкиім	126	Темекі	136
Киіз-байпақ	118	Махорка	87
Ет	122	Алкогольсіз сусындар	125
Ауланған балық	95	Сыра	114
Шұжық тағамдары	130	Арақ және арақ ішімдіктері	122
Өсімдік майы	123	Тазартылмаған спирт	84
Сарымай	98	Шайды елшеп қағазға орау	116
Нан-бұлға тағамдары	100,6	Ұя	117
Кондитер тағамдары	128	Жарма	75
Мақорон тағамдары	115	Түз өндіру	98
Түрлі консервтер	96	Кір сабын	83

1950 жылғымен салыстырғанда 1951 жылдық проценти

1950 жылғымен салыстырғанда 1951 жылы өндірістің едәуір өсуіне қарамастан, кірпіш, ағ, арба, күйме, пешке және шаруашылыққа арналып құйылған шойын бұйымдары, қатты және жұмсақ былғары товарлар, былғары аяқкиімдер, фосфорит ұнын, күкүрт қышқылын, суперфосфат, алкогольсіз сусындар шығарудың 1951 жылға арналған жоспары кем орындалды.

III.

Өнеркәсіп өнімінің өзіндік бағасын кеміту жөнінде 1951 жылға арналған жоспарды жеңіл, тамақ, жергілікті отын, ет және сүт өнеркәсіптері, мақта шаруашылығы министрліктері кәсіпорындарының көпшілігі толық және асыра

никалық дақылдардың егіс көлемі, өсіретін мақта егісінң көлемі едәуір өсті.

Ауыл шаруашылығының техникалық базасы өсіп, нығайды. Мұның өзі ауыл шаруашылық жұмыстарын механикаландыра түсуге үлкен мүмкіндік берді. 1951 жылы республиканың МТС-тері трактормен ауылшаруашылық жұмыстарын 1950 жылғыдан 16 процент артық орындады. Үстіміздегі жылы егістің барлық көлемінен мол өнім алудың берік негізі жасалуда. Көптеген МТС-терде тракторлар мен комбайндарды жөндеу жұмысы өткен жылғыдан анағұрлым күшті қарқынмен жүргізілуде.

Халық шаруашылығының барлық саласының ойдағыдай өркендеуі негізінде республикамыздың еңбекшілерінің әл-ауқат дәрежесі жақсарып, мәдениеті үздіксіз өсуде болды. Өткен жылы совет саудасы бұрынғыдан да гөрі өрістетілді. Партия мен үкіметтің көпшілік тұтынатын товарлардың мемлекеттік бөлшек сауда бағасын үнемі кемітіп отыруының нәтижесінде және жұмысшылар мен қызметшілердің нақты жалақысы артып, колхозшылар табысының молаюы арқасында халыққа товар сату ісі ұлғайды.

Республика еңбекшілерінің өткен жылы қол жеткен табыстары оларды ешбір жай баракаттаандырмайды. Өйткені, Қазақ ССР

жанашылардың бағалы бастамаларын іле көтерін, көпшіліктің игілігіне айналдырып отыру керек.

1952 жылы барлық егіс көлемінен мол өнім алу үшін көктемгі егіске үлгілі әзірленудің зор маңызы бар. Жергілікті партия, совет, ауылшаруашылық ұйымдары көктемгі егіске тыңғылықты әзірленің, мол өнім алу жолындағы жарысты бұрынғыдан да кең өрістетуге керек.

1952 жыл — Қазақстан ауыл шаруашылығының жетекші саласы болып табылатын мал шаруашылығын мықтап өркендету жылы болуға тиіс. Кәзір республиканың малшылары қоғамдық өнімді мал шаруашылығын өркендетудің ең жауапты кезеңін өткізуде. Мал қыстату ісін ойдағыдай аяқтау жергілікті партия, совет ұйымдарының бүгін таңдағы өте жауапты, сонымен бірге аса құрметті міндеттерінің бірі болып табылады.

Республикамыздың еңбекшілері социалистік жарысты кең өрістетіп отырып, Отанымыздың күш-қуатын онан сайын нығайту ісіне өздерінің үлестерін тағы да қосады. Халық шаруашылығының барлық саласының бұрынғыдан да күшті қарқынмен алға басуын қамтамасыз етеді!

(«Социалистік Қазақстан»ның 3 февральдағы басмақаласы).

ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ПЕТРОПАВЛ ҚАЛАЛЫҚ СОВЕТІНІҢ V СЕССИЯСЫН (ҮШІНШІ ШАҚЫРЫЛУЫ) ШАҚЫРУ ТУРАЛЫ

Еңбекшілер депутаттарының қалалық Советінің атқару комитеті Петропавл қалалық Советінің V сессиясы (үшінші шақырылуы) 1952 жылы 13 февральда, сәрсенбі күні, кешкі сағат 8-де шақырылатындығын қалалық Советтің депутаттарының өсіне салады.

Сессия мәжіліс облыстық атқару комитетінің мәжіліс залында (Ленин көшесі, 29-үй) болады.

ҚАЛАЛЫҚ СОВЕТТІҢ АТҚАРУ КОМИТЕТІ.

ЕГІС ДАЛАСЫНА ҚАР ТОҚТАТУДА

КӨКШЕТАУ, (ҚазТАГ). Қарлы даламен «ЧТЗ—НАТИ» тракторы жүріп келеді, оның жетегінде 4 мала және екі қар жыйнағыш бар. Агрегат ізінше тығыздатылған биік қар жондары жасалып қалып жатыр. Мұндай жолдар жел қатты соққанда да бұзылмайды. Агрегат бір күннің ішінде 150—200 гектар жерге қар жондарын жасай алады. Қар тоқтатудың осындай әдісін ұсынған Көкшетау облысындағы № 111 жылқы заводының агро-

номдары Берникова мен Сычев. Механизаторлар осы әдіспен 3 миллион гектардан аса жерге қар тоқтаты. Бұл учас-токтердегі қардың қалыңдығы 20—40 сантиметр болды. Кәзір жылқы заводының егістік жерінде қайталап қар тоқтату жұмысы жүргізіліп жатыр.

Егістік далада қар тоқтату жөніндегі егіншілер мен механизаторлардың тәжірибелерін Көкшетау ауданының көптеген колхоздары қолдануда.

Мырыш	109
Түсті прокат	103
Мыс рудасы	127
Полиметалл рудасы	130
Никель рудасы	111
Қалайы концентраттары	106
Қорғасын концентраттары	116
Мырыш концентраттары	115
Феррохром	105
Фосфорит ұны	158
Бораттар	111
Күкірт қышқылы	176
Суперфосфат	381
Сульфат	58

бұйымдары	131
Темір прокаттар	160
Алюминий ыдысы	52
Мырышталған ыдыс	175
Мақта-торка	142
Жуылған жүн	92
Жүн жіп	109
Мақта жіп	111
Жүн маталар	113
Мақта маталар	114
Сырт киімдік трикотаж	129
Ішкі киімдік трикотаж	136
Шулық-үйік бұйымдары	116
Қатты былғары товарлары	115

жоспары
Мемл
Кооп
соны
Совет
жылы 1
варлары
тілді нәт
жалақысы
алуға жұ
ларың са
1950
ауылшару

Ка

Маршал Чойбалсанның денесі салынған поезд Ула

УЛАН-БАТОР, 5 февраль. (СОПА). Бүгін Улан-Батордың еңбекшілері монгол халқының данышпан ұлы маршал Чойбалсанның денесі салынған табытты қарсы алды. Вокзал жанындағы алаңдар мен вокзалға жақын көшелерде тансәріден бастап қаралы тулар және Чойбалсанның суреттерін көтерген мыңдаған қала халқы жыйнала бастады.

Вокзал перонына поезды қарсы алу үшін Монгол Халық-Революциялық Партиясы Орталық Комитеті Саяси Бюросының мүшелері Бумаценде, Дамба, Үкмет мүшелері, Ұлы Халық Хуралы Президиумының мүшелері, Ұлы Халық Хуралының депутаттары, совет елшілігінің өкілдері, Қытай Халық Республикасының төтенше және полномочиелі елшісі Цэн Я-тай, Корея Халық-Демократиялық Республикасының төтенше және полномочиелі елшісі Ким Ен Дин, қытай және корей елшіліктерінің мүшелері жыйналды.

Танертенгі сағат 9-да поезд ақырын жылжып вокзалға таялды. Салқын ауада азалы күйдің даусы естіледі. Құрметті қарауыл әскери құрмет көрсетті. Қаралы жалаулар мен тулар төмен түсірілді.

Маршал Чойбалсанның денесі салынған табыт орналасқан вагонға қарай маршал Чойбалсанның денесін қарсы алуға шыққан Монгол Халық-Революциялық Партиясы Орталық Комитетінің Бас Секретары Цеденбал басқарған монгол үкмет делегациясы, совет үкмет делегациясының мүшелері Н. П. Тарасов, маршал С. М. Буденный, П. И. Леонов, Д. Ц. Цыренпилон, Ю. К. Приходов, Монгол Халық Республикасындағы төтенше және полномочиелі елші Г. И. Иванников жолдастар келеді.

Вагон ішінен маршал Чойбалсанның денесі салынған табытка Москвада және жол бойы қойылған көптеген гүлдер алып шығарылды. Монгол Халық-Революциялық Партиясының Орталық Комитеті Саяси Бюросының мүшелері Бумаценде, Цеденбал, Дамба және басқалары, сол сыяқты, совет үкметі делегациясының мүшелері маршал Чойбалсанның денесі салынған табытты баяу ғана алып шығып, азалы автомашинаның үстіне орналастырды. Тыныштық. Азалы жалаулар мен тулар төмен түсірілді. Құрметті қарауыл әскери құрмет көрсетті.

Азалы п
бас көшесі
сіне, онан
гол Халық
қарай жыл
ныңда Мон
тиясы Орт
ның мүшел
циясының
ның денесі
мет Үйінің
Табыт биік
түрге енгіз
әкелінді.

Үкмет Үй
ған тұрғын
маршал
игілігі үшін
үйдің жан
тұрды.

Қаралы
ға дейінгі
станциялар
ғы сапарға
лық жыйы
митингтер
ның табыт

1 беру-сайлау арынан

басқармасы не үшін атты сыналды

колхозы қол-
айлау жыйы-
кылығы ауыл-
уралы колхоз
дастың баян-
ды жұмыс
ыланды.

1951
ар артты, мал

ы мал өсіру
өнінде нақты-
іске асыру
ртізген жоқ.
лдардың шы-
ін малдардың
дың «ішкі
үмен малды
кетті. Осы-
ның орын-

мен қара мал
амалар бола
өнім мөлше-
йырдан 1171
қырқу жос-
ағаттарысыз
колхоз мем-
жоспарын

емгі егіске
ала жұмыста
шаралардың
е созылуына
парлы өнім-
ты.

шелері өткөз
емшіліктерден

еңбеккүн дұрыс жұмсалмаған, колхозшы-
лардың қоғамдық еңбекке деген ынтасын
арттыру жөніндегі шаралар ұмыт қалған.
Колхоз басқармасы мен төлсеру комис-
сиясының есепті баяндамасынан кейін
жарыссөзге шығып сөйлеген колхозшы-
лардың барлығы да колхоз басқарма-
ның шаруашылық жұмысқа үстүрт қара-
ғандығын, колхоз ендісіндегі жұмыс-
тың егжей-тегжейіне дейін жете біліп
отырмағандығын, әсіресе, председателдің
колхозшылармен байланысты үзіп, сыңа
қысым жасағандығын қатты сынады.

—Колхоз председателі Волков,—деді
колхозшы Г. Киянов жолдас,—өзіңіз
колхозшылардың алдында есепті екенді-
гін ұмытып, тек жарлық беруші болып
отырды. Өткен жылғы есеп беру-сайлау-
жыйылысынан кейін бір рет те колхоз-
шылар толық жыйналған жыйылыс өт-
кен жоқ. Колхозшылармен ақылдасып
жұмыс істеу деген болмады. Егіннен мол
өнім алу, мал шаруашылығын өркендету
мәселелеріне үстүрт қаралды. Волков
жолдас 100 центнер қоғамдық астықты
орынсыз жұмсады, фермадан бір шошқа-
ны заңсыз алды, өзіңіз қылмысының
ізің жасыру мақсатында, есеп жұмысын
әдейі бытыратыны.

Аудандық атқару комитеті мен ауыл-
шаруашылық бөлімі,—деді онан әрі Кия-
нов жолдас,—колхоздағы осындай елеулі
кемшіліктерді көре-біле тұрса да, еш-
қандай шешуші шара қолданбады. Ақы-
рында шаруашылық жұмыстардың бары-
сында колхоз ауданда ең артта қалған-
дардың бірі болып отыр.

Трактор бригадасының бригадирі А.

Балалар бақшасында

Таңертеңгі сағат 8. Балалар орындары-
нан тұрып, кроваттарын жыйнайды, жуы-
нады, киінеді. Белгілі уақытта тамақтана-
ды. Аз демалғаннан кейін түрлі ойындар
ұйымдастырылады, балалар ертегі айтады.

Түскі тамақтан кейін — тағы үзіліс,
ойындар. Жас бөбектер мұнда әрбір са-
ғатты көңілді өткізеді. Тәрбиешілер бірде-
бір жасөспірімнің тәрбиелік қамқорлық-
тан тыс қалуына жол бермейді.

Бұл —Петропавлдың 8-март атындағы
балалар бақшасы. Оның құрылғанына 20
жыл толды. Мұнда тәрбиеленгендердің
көпшілігі бұл күндері жоғары дәрежелі
білімі бар мамандар, партия, совет қыз-
меткерлері. Балалар бақшасына осында
тәрбиеленген Совет Армиясының офицері
Юрий Новиковтан, Москвадағы жоғары
дәрежелі оқу орындарының біріндегі сту-
дент Василий Тарановтан, студентка Ли-
дия Коваленкодан және басқаларынан
хат келіп тұрады.

Училищеден жоғары оқу орнына

№ 2 темір жол училищесі ұйымдасқан-
нан бергі уақыт ішінде екі мыңға жуық
машинист көмекшілерін, слесарьлар, авто-
матшылар, токарьлар, ұсталар және бас-
қа мамандар даярлап шығарды.

Мектепті бітіргендердің көпшілігі кәзір
стахановшылар. Мәселен, Петропавл депо-
сының бесжүзші-машинисі Шандыбин,
аға электрик Никулин осында білім алды.

Училищеден кейін жоғарғы оқу орын-
дарына түскен жастар да аз емес. Алек-
сей Вязьмич училищені, одан соң темір
жол техникумын бітірді. Кәзір ол Ленин-
град станциясында байланыс дистанция-
сының бастығы. Александр Данилов —
кеменің капитан-лейтенанты, Задворный,
Локшин, Парфенюк— өндірістік оқудың
мастерлері, оқытушылар.

Механизапорлар

Біздің календарь

Сергей Иванович Мосин (Қайтыс болғанына 50 жыл толуына)

Еліміз 1941 жылы орыс халқының
атақты қарушысы Сергей Иванович
Моин ойлап шығарған «үлгісі 1891
жылы орыстың үш линиялы винтов-
касының» 50 жылдығын тойлаған
еді. Отанмыздың ұл-қыздары жар-
ты ғасырдан астам С. И. Мосин ой-
лап шығарған қаруды қолына берік
ұстап, шетел басқыншыларына қар-
сы жанаймай күресті.

1890 жылы соғыс қаруын сынай-
тын үлкен алаңдардың бірінде за-
водтан жаңа ғана жасалып шық-
қан, орыс армиясының капитаны
С. И. Мосин винтовкасының сынағы
басталды. Солдаттар үш ай бойы
жаңа винтовканы әдейі құмға, суға,
балшыққа салып, қарудың теміріне
қалың тот бастырып, күн сайын осы
қарудың өзіменен нысана атып жүр-
ді. Мосин қаруымен қатар осы жағ-
дайға сыналған Бельгия қару жа-
саушысы Наганның винтовкасы ал-

ғашқы күндері істеген шығып қалды.
Сөйтіп, орыс винтовкасы 1891 жыл-
дан бастап орыс армиясының қаруы
болды.

Патша министрлері капитан Мо-
синнің бұл қаруына көп уақыт кө-
ңіл аудармай келді. Соңынан пат-
шаның соғыс министрі осы қару
мен орыс армиясын жабдықтау ту-
раты бұйрықтың жобасында Сергей
Ивановичтің атын сызып тастады.
Ал, патша Александр III-нің өзі
«орыс қаруы» деген сөзді жазғыз-
бады.

Сол кездегі шетел соғыс қайрат-
кертері С. И. Мосиннің бұл қаруын
сатып алу үшін көп күш жұмсады.
1891 жылдың 5 аяғында американдық
соғыс атғашесі Мосинге: «Егер сіз
өзіңіздің ойлап шығарған қаруыңыз-
дың үлгісін Америкаға жіберсеңіз...
бұл әрекетіңіз сізге де, біздің үкме-
тімізге де өте пайдалы болар еді»
деп хат жазыпты. Бірақ, өз елінің
патриоты Мосин бұл хатқа жауап
бермеді.

Совет өкметі орнағаннан кейін со-
вет қарушылары «үлгісі 1891 жыл-
ғы Мосин системалы орыстың үш
линиялы винтовкасының» құрылысы-
на 1930 жылы бірқатар жаңалықтар
ергізді.

С. И. Мосиннің шәкірттері оның
бастамасын ескерусіз қалдырған
жоқ. Чернигов өлкесіндегі Осовец
деревнясынан шыққан шаруа Я. У.
Рошелей өздiгiнен атылатын винтов-
ка жасап шығарды. Ал, совет қару-
шылары Сталиндік сыйлықтың лау-
реаттары В. А. Дегтярев, Ф. В. То-
карев, Г. С. Шпагин, С. Г. Симонов
және Б. Г. Шпитальный түрлі авто-
матты қарулар ойлап шығарып, со-
вет қаруының сапасын онан сайын
арттыра түсті.

Сергей Иванович Мосиннің және
оның шәкірттерінің ойлап шығарған
қарулары совет халқының фашизмге
қарсы Ұлы Отан соғысы кезінде
Совет Армиясы жауынгерлерінің ко-
лында жау түршігерлік өткір қару
болып, совет халқының мақтанышы
болып есептелінді.

